

Velja po pošti:

za celo leto naprej . K 26.—
za pol leta 13.—
za četrt leta 6.50
za en mesec 2.20
za Nemčijo celoletno . 29.—
za ostalo inozemstvo . 35.—

V Ljubljani na dom:

za celo leto naprej . K 24.—
za pol leta 12.—
za četrt leta 6.—
za en mesec 2.—
V upravi prejemov mesečno K 1.50

SLOVENE

Inserati:

Enostopna petlivrstica (72 mm):
za enkrat po 15 v
za dvakrat 13 v
za trikrat 10 v
za večkrat primeren popust.

Poslano in rekl. notice:

enostopna petlivrstica (72 mm)
30 vinarjev

Izhaja:

vsak dan, izvenredno nedelje in
praznike, ob 5 uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod.

Opravištvno je v Kopitarjevi ulici št. 6.
Avstr. poštne bran. račun št. 24.797. Ogrske poštne
bran. račun št. 26.511. — Opravištvnega telefona št. 188.

Današnja številka obsega 6 strani.

Načrti nove vlade.

Dunaj, 7. nov.

Češki soc. narodni poslanec Fresl je jako dobra in poštena duša; ima pa to navado, da pri vsaki priliki ministrom sega v besedo in jim izraža svojo nezadovoljnost. Marsikaterega min. predsednika je med govorom že spravil z medklici v zadrego in iz ravnotežja. Tudi včeraj se je Fresl živahno oglašal. Ko je novi min. predsednik grof Stürgkh našteval točke svojega programa, zaklical je Fresl: »Ta jedilni list že vsi poznamo«. Res je sicer, da novih idej ne najdemo v programu sedanje vlade. Vse važnejše točke so našteje že v zadnjem prestolnem govoru. Toda zaradi tega pa še niso zastarele, marveč postale nujnejše, ker so ostale nerešene. In te velike naloge je moral novi min. predsednik, in ko bi bil Fresl sam, drugi ljudski zbornici poklicati v spomin in jo opozoriti na njeno dolžnost do prebivalstva in države.

Tudi pri obedih se ponavljajo iste jedi, vendar je velika razlika med obedni mizi gre v slast tudi razvajanemu govtancu, dočim se celo lačnemu želodcu gabi neužitna juha na umazanem krožniku. Isto velja za govor novega min. predsednika, ko razvija svoj program. Grof Stürgkh ima spretno pero, eleganten slog in kot mnogoleten parlamentarec dobro pozna različne okuse političnih strank, katere vabi na svoj »symposion«. In vabil ni poslanec v goste kot ošaben in visok graščak svoje tlačane in hlapce, marveč kot enakovreden in enakopraven faktor pri upravi države. »Vlada hoče pospeševati mir v državi, narodno spravo in blagostanje vseh slojev prebivalstva. Na delo vabi vlada vse stranke, ki so dobre volje in hočejo sodelovati v blagor domovine.«

Jako spretno je zavrnil glasove, da ni prijatelj ljudskega parlamenta in bi se ne pomišljal uporabljati § 14. »Jaz želim — je naglašal s povdarkom — kakor moji predniki samozavesten in močan parlamentarizem. Že zdrav egoizem velepa vsaki vladi, da z enakopravnim faktorjem deli veliko odgovornost, ki je v zvezi z vodstvom mnogovrstne in razsežne državne uprave. Parlament ni samemu sebi namen, njegov namen in poklic je, da služi ljudstvu in državi. Za parlament je

delo pravo življenje. Ako se odvadi delati, podpisal si je svojo obsodbo. Glejmo, da se parlament ne pristudi ljudstvu.«

Te resne besede morejo pomiriti tudi one kroge, ki sebi in drugim slikajo strašne pošasti rmenega absolutizma in črnega nazadnjaštva. Časi so minoli, ko je bila država brezsrčen je-rob in valpet brezpravnega podanika, vlada tuja svojim državljanom. Ljudski parlament je v nerazdružljivi zvezi s prebivalstvom in delovni organ pri državnem ustroju.

Grof Stürgkh pa je izgovoril tudi besede, ki morajo vzbujati pomisleke in dvome. Ako naglašajo min. predsednik, da delovne stranke od vlade za svoje delo ne smejo zahtevati plačila, za svojo postrežljivost nobene protiusluge, velja to načelo le do gotove meje in mere. Narodi, ki so v kulturnem in gospodarskem oziru popolnoma ali skoraj že nasičeni, morejo odobravati to vladno geslo. Nemci in več ali manj tudi Poljaki se ne morejo pritoževati, da jim državna uprava ni naklonjena in vsakočasna vlada ne ustreza njihovim željam, morda v višji meri, nego to dopušča državne finance, narodna ravnopravnost v šoli, uradu in vsem javnem življenju. Že češki narod, ki si je navzlic raznim, tudi vladnim oviram priboril častno mesto med kulturnimi narodi, noče in ne more brez-pogojno se vpreči v vladni voz, ki bi drdral in se prekrucaval po starem izvoženem tiru. Zagotovilo hočejo imeti, da nova vlada tudi dejansko uveljavi v drž. upravi pravi avstrijski zistem in mu zajamči vse pogoje in sredstva za nadaljni razvoj. V tem oziru je grof Stürgkh pripravljen za vlogo poštenega posredovalca za češko - nemško spravo.

Tudi Jugoslovani želimo, da se ublažijo nasprotja med Čehi in Nemci in ugledajo pota vsaj do premirja, ki bi sčasom omogočilo spravo. Saj je ravno češko - nemški razdor in prepri-poglaviti vzrok vseh vladnih in parlamentarnih kriz, največja ovira naravnega razvoja cele države. In če grof Stürgkh izpolni Čehom vse želje in zahteve, mi jih ne bomo zavidali, temveč jim čestitali in vse od srca privoščili. Toda poleg češkega vprašanja je tudi jugoslovansko, o katerem nobena vlada niti slišati noče, vsaj ne na javnem odru. In v nekem oziru ima jugoslovansko vprašanje za državo sedaj že velik in v bodočnosti še večji pomen. Hrabra armada in vestno, v avstrijskem duhu vzgojeno uradništvo

sta bila, kakor je naglašal grof Stürgkh, opora in obramba države. Armado in uradništvo pa zajema vlada iz »reservarja« najširših ljudskih slojev. Ako pa na zapuščeni kraški zemlji usahnejo viri, ki polnijo ta »reservar«, ali pa ta ljudski vodnjak začne puščati vodo, dobila bode razpoke tudi opora in obramba države. Zato so bili in so zadovoljni narodi najmočnejša opora vsake države. Ne podcenjujemo važnosti dobrega uradništva, ki čuti veselje in gorje s svojim narodom; toda armada sama ne zagotovi nobeni državi trajnega obstanka in uradništvo samo za se tudi ne bodočnosti narodu, ako ta nima dovolj življenjske sile v sebi, da se vzdrži na svoji rodni zemlji. In če po besedah min. predsednika moderna država vedno več zahteva od svojih državljanov, smejo potem tudi ti z vso pravico od države zahtevati vedno več. To načelo pa ne velja le za večje narode, ki imajo itak močnejše komolce, ampak tudi za manjše. Ne kot stranka, ki klečeplazi za drobtine z vladne mize, ampak kot skupen narod zahtevamo Slovenci in Hrvati, da nas vlada upošteva, ako resno misli s svojimi načrti in niso njena zagotovila glede nepristranske uprave le gole fraze. Zgodovina je združila Slovence in Hrvate v stoletnih bojih za državo in vladarsko hišo. Zato kot en narod ne prosimo miloščin od vlade, ampak zahtevamo to, kar nam gre po božjih in človeških zakonih. To našo zahtevo utemeljujejo in opravičujejo v višji meri državne koristi, nego naš zdravi egoizem. Ako se prepričamo, da nam država ni pisana mati, dovolili bomo tudi državi radovoljno vse, kar potrebuje. Državne potrebščine postanejo tudi ljudske potrebščine, ako vlada bogata sredstva uporablja v korist vseh narodov in vseh slojev prebivalstva. Le tako moremo umevati novo »večino stvarnega dela«, ki nikogar ne odbija in potiska v kot.

Nezaslišano!

Njegovo Veličanstvo kralj Viktor Emanuel III., naš spoštovani zaveznik, je 5. t. m. proglasil, da je izvolil razširiti svojo suvereniteto nad Tripolisem in Cirenaikijo. Pustimo kralja na strani, pred javnostjo je za njegove državne čine odgovorna njegova vlada.

Progašenje aneksije Tripolisa od strani laške vlade je dejanje take kakovosti, da manjka zanjo izraza. To je v zgodovini prvč, da si upa kaka dr-

žava izjaviti, da je ta li oni del sveta, ki je bil dozdej last drugega, njen, preden si ga je osvojila in potem na podlagi mirovnega sklepa dosegla cesijo od strani prejšnjega lastnika. Italija je proglasila vojsko s Turčijo, da ji Tripolis vzame, jo premaga in prisili k miru, da slednja potem prizna dejansko nastali položaj in tudi formalno Tripolis odstopi v laško last. Potem šele je prišel po narodnopravnih pojmih čas za aneksijo, ki pa rabi v tem slučaju tudi priznanja berolinskih signatarnih velevlasti. Italija pa je to reč čisto po svoje skrajšala. Mislila je, da bo Tripolis v enem mesecu okupirala, Turčijo uplašila in odstop Tripolisa v najkrajšem času dosegla. Ker pa Turci dežele ne da iz roke, pa laška vlada aneksijo kar na papirju dekretira! Ona ima suvereniteto nad vsem Tripolisem, Tripolisa pa še nimal! Aneksija je posledica nastalih razmer, izvršenege vposestvenja, Italija pa proglasa aneksijo na podlagi nečesa, kar se ima šele v bodočnosti zgoditi, če se bo sploh zgodilo!

Kako naj se to označi? Če bi ta stvar le na papirju stala, bi še nič ne rekli, ampak to ima resne, dalekoidoče posledice za one ljudi, s katerimi se Italija bojuje. Po § 1 in 2 haaske konference je vsak narod, ki je v deželi, ki jo tuja vlast okupira, pred okupacijo zagrabil za orožje, smatrat za pravega bojnega nasprotnika, dokler se ne izvrši po narodnopravnih načelih aneksija. Že zdaj so Lah s Arabci postopali kakor z roparji. Po aneksiji pa jih bodo smatrali povsem za izdajalce in zločince, ki so se uprli zoper lastnega kralja. In to v času, ko imajo Lah komej štiri mesta na obrežju v rokah in še ta s težavo držijo! Mi smo čakali 30 let, da smo proglasili aneksijo, Nemčija ni Alžacije preje postavila pod svojo suvereniteto, dokler je ni Francija v miru odstopila, pravtako Rusija v mali Aziji. Lah pa gre in se proglasi za gospodarja v deželi, ki je niti še v rokah nima.

Le pomišlimo, kakšne posledice bi utegnile tako postopanje roditi, ako se mu nihče ne upre. Lah se zmisli, da bi moral Primorje v interesu razvoja Italije, razširjenja splošne civilizacije in trajnega miru med Avstrijo in Italijo priti v laške roke, da bi se iredentovsko vprašanje, ki je vzrok nesoglasja med obema državama, potem aneksije od strani Italije radikalno s sveta spravilo. Lah se v Trstu izkrcra, delj pa ne more. Avstrijci stoje v ozadju in se pripravljajo, da Laha vržejo nazaj. Laški kralj pa med tem proglasi razširjenje

LISTEK.

Par dni na Ruskem.

(Dalje.)

Peterburg.

Utiš, ki ga napravi Peterburg, bi bil povedan v par besedah: ker je sezidan od Petra Velikega in njegovih naslednikov, je vse gigantično, od graničnih obrežnih zidov do palač, od cerkv do vojašnic, do admiralitete in palače generalnega štaba. Mestu da značaj morje, vojaštvo, uradništvo, cesar. Morje: v mestu so morski kanali, del mesta je na otokih, severne Benetke v nekem oziru. V Peterburgu ni prahu, ker je breg le p a v malo nad vodo. Par se ta ujezi in jo vzbuni močan veter, plane preko masivnih kriklopih obrežnih kvadrov in preplavi velik del mesta.

Morje je krivo, da mnogo dežuje, da je mnogo sivih dni, malo solnčnih. Pozimi mora biti mrzlo, ker se v juliju je pihala ostra hladna sapa od odprtega morja. Neva, ta široka voda, ledena na vrhu; led pa sekajo, da mo e o voziti z barkami.

Vlažno hladno vreme stori, da ni-

majo rožice nobene žive barve, vse je medlo, majhno, blede. Še drevje ne more nikamor. Pesek in slana voda ne pospešuje rasti. Najiminenitnejše šetalisce peterburške gospode je letni park, blizu Martovega polja, vojaškega večbališča, človeku se smilijo slabotna drevesa, v čudnem severnem odsvitu, ki nikamor ne morejo. Šetalci zato mirno, šepetaje hodijo gori in doli, kot bi bili bledice iz drugega sveta. Pri nas je drugače. Solnce dá ogenj.

Drugo, kar karakterizuje Peterburg, je uradništvo, vojaštvo. Težko se skoraj najde v srednjem elegantnem delu mesta človeka brez uniforme; tuju se zdi, da je v kakem nemškem mestu, vse ima kokešno na glavi prave nemške čepice v vseh barvah, z vsimi emblemi in znaki, ki ločijo eno kategorijo od druge.

Car dá tudi svoji prestolnici signaturo. Njegova palača, palače velikih knezov, cesarske zbirke v eremitaži; neštete razglednice in slike po vseh prodajalnah, v vseh izložbenih oknih; vse kaže; v Peterburgu živi »gosudar«, »samodržec«.

Izakova katedrala, okoli katere se vrsté admiraliteta, sinod, senat, spomenik Petra Velikega na konju, je velikanska centralna stavba. Vse obloženo z zlatom, srebrom, dragimi kame-

ni, ampak ne napravi utis jedne celotne harmonične umetnine.

Ob dolgi, ravni, hladni, nepoetični ulici Nevski prospekt stoji druga imenitna cerkev »Kazanski sabor«. Posnema sv. Petra cerkev v Rimu in kolo-nade spredaj, ampak učinek ni nikakor tako mogočen. Pred Kazansko bogorodico se Rusi tako klanjajo, križajo, poljubljajo tla in sveti ikon, tako z vnumo donajajo gorečih sveč, da je ginljivo. Meščan, oficir, uradnik, zanje brez razločka je češčenje bogorodice nekaj samo po sebi umevnega. Tujec gleda te prizore nehljane pobožnosti v dvemilijonski ruski prvostolnici in se spomni, kako se možki v domovini dregnajo zadaj pri vhodih v cerkev, pa prav sramežljivo.

Kazanska katedrala, kot vse druge cerkve, ima visoke iz opeke zidane peči, da temperirajo mraz. Zdi se mi, da bi pri nas ne škodovala peči v cerkvah, kamor pridejo po nagli boji razvnete deklice. V mrzli cerkvi na ledenem kamenu kleči ali stoji, tako da si kupi prehlajenje.

Ena najdragocenejših, bogato okrašenih peterburških cerkv je Marijinega oznanenja. Od zunaj in znotraj od vrha do tal vse polibromirano, vse bogato poslikano, z mozaiki, z mramorjem obloženo. Zvoniki in nastavki nad

kapelami v podobi čebulje; vsak drugače barvan, drugače oblikovan. Ne ena črta zida ni za par metrov ravna, kaj se zlomi v nešteti variantah; v solncu je tako stvarbo lepo gledati, ampak spominja preveč na način azijsko-indijskega zidanja, kjer je vse fantastično. Rimci, Grki so nam s svojimi mirnimi stavbami vzor, poznali so le velike plošče, dolge ravne črte. Čez ta način zidanja ga ni.

V tej cerkvi sem imel priliko poslušati cerkveno petje. Bas poje dijakon, njegov glas je fenomenalen, deški glasovi, ki odpovajo v zboru, so izvrstno šolani. Učinek tega bogve koliko sto let podedovanega starega liturgičnega petja, ki se izgublja v visokih kupolah in duha človekovega polagoma seboj odnese v božje višine, je tak, da ob njem katoličan začuti lepoto koralnega petja, da spozna pot ebo delovanja onih, ki gore za lep koral in da se mu iz prs privine vzdih: O, če bi mogel kdaj doma koral poslušati, ki ga dovršeno z občutkom pojo lepi možki in deški glasovi!

Ruska duhovščina je nasprotna instrumentalni godbi, vse, tudi orglje dosledno odklanja, zato je petje lepše kot pri nas.

Posebnost ruske liturgije je ta, da duhoven obhaja po svojem obhajilu

svoje suverenitete nad Trstom. Ali bi se pa Avstrija izmislila, pa bi zdaj, ko je Lah v Tripolisu, meni nič tebi nič Videm ali Benetke okupirala (kar bi bilo v tem trenutku presneto lahko) in proglasila suvereniteto Franca Jožefa I. nad Benetko. Če se gre za izgovor, bi imeli mi boljše pretvezo kakor Lahi v Afriki, Benetka je bila vendar že naša.

Kar pa je laški zunanji minister Marchese di San Giuliano ob priliki aneksije Tripolisa pisal svojim poslanikom v inozemstvo, je tako grdo, da se mora glasilo civiliziranega naroda zelo premagovati, da o tem sploh piše. On pričakuje, da se bo Turčija po enotnem posredovanju vevlasti udala v interesu celega civiliziranega sveta! Najprej gredo Lahi v Tripolis, da izvrše rop, tam več sto Arabcev, med njimi nedolžne, pokoljejo, povzročijo krvavo vojsko, zdaj pa, ko se jim rop noče kar tako posrečiti, pritiskajo na Turčijo in posredno na vevlasti, naj v interesu celega civiliziranega sveta rop priznajo, da bo Lah s kolikormogoče malimi žrtvami prišel v tujo posest! Na ta argument gospoda Marchese di San Giuliano ne more spodoben človek odgovoriti drugače kakor s pater Greuterjevim: **Fejl!**

Kakšen interes ima neki civilizacija, da se Lah polasti Tripolisa? Berite protestno noto turške vlade in spoznali boste, da stoji danes civilizacija na strani Turčije! Italija je najprimitivnejša načela humanitete pogazila, ko je komej prag dežele prestopila. Kaj bo pa Italija v bodočnosti v Tripolisu napravila, to tudi vsak ve. Morebiti bi Turčija, ako bi se res konsolidirala, sčasom storila v Tripolisu za kulturo več kakor pa Italija. Katoliška cerkev, to vemo, uživa danes pod polumescom več svobode kakor pod trikoloro savojške dinastije — armenske in albanske homatije so bolj izraz pasemskega sovraštva. Dežela, kjer je endemična kolera in malarija, koder se pase najhujša korupcija v upravi, koder cvete brigantstvo, koder velik del ljudi stanuje v luknjah pod zemskim nivojem, koder je največji analfabetizem v Evropi, taka dežela nima v Tripolisu nobene civilizatorične misije.

Če je še kaj politične morale, še kaj javnega poštenja, mora Evropa zoper ta čin Italije protestirati! Če ne, odpremo pot najhujši demoralizaciji v narodnopravem življenju. Pred Bogom, svojo vestjo in celim narodom si nakopljejo veliko odgovornost politiki, ki bi pustili, da se ta rop izvrši na tako brutalen način pod pretvezo kulturnih interesov proti vsem formalnim določilom in uzusu mednarodnega prava. Če ne, utegnemo kdaj ob Adriji doživeti podobno »aneksijo« kakor so jo zdaj Turki v Severni Afriki.

: Naročajte „Slovenca“ :

nedorasle otroke. Pri liturgiji v cerkvi sv. Simona so se matere nabrale z jokajočimi dojenčki v naročju. Vrata v ikonostasu se odpro, duhovnik pride in spusti na jezik malim otročičem par kapljic posvečenega vina. Po svetem obredu se ni nobeden otročajev niti skremžil.

Eno najimenitnejših svetišč peterburških je Lavra Aleksandra Nevskega. Lavra je vsak obzidan samostan, v obzidju so vrtovi, nasadi, stanovanja menihov, gospodarska poslopja, učilišče za bogoslovce in 6, 10, 12 večjih in manjših cerkv. Čemu da je toliko cerkv na kupu, je težko uganiti.

Na samostanskih pokopališčih se dadó pokopati odlični Rusi, v cerkvah pa je mnogo sarkofagov svetih menihov. Grob Aleksandra Nevskega je ves iz čistega srebra z dogodki iz njegovega življenja, ki so vrezani v srebro. Ob enem samem takem grobu je lahko 20 in še več visečih lučic, kot se to vidi v Jeruzalemu ob grobu Jezusovem. Oljkovega olja požgo po cerkvah toliko, da cela cerkev diši po njem. Male svečice delajo menihi sami v samostanskih tvornicah, Rusi jih v cerkvi kupujejo in postavijo pred ikon svetnika, katerega hoté počastiti.

Iz laver pridejo škofje. Navadni duhovni so vsi oženjeni; kdor stopi v samostan, se zaveže, da ostane neoženjen, in tudi vsak škof mora biti b. ez žene.

Vsi duhovni in menihi nosijo lepe brade in dolge lase, katerim se pozna, da mnogo skrbé zanje. Imponira tak mož z navadno bledim, resnim obrazom, z dolgim talarjem, ki ima široke rokave, s prelepimi belimi, rdečimi, temnimi lasmi. Najlepši modeli Kristusa in apostolov.

Memo moških samostanov zanima tujca videti ženski ruski samostan, ali kakor se imenuje »novo deviči mona-

Iz zbornične seje.

Včerašnja seja državnega zbora je bila mirna. Govorniki so obrazlagali stališče strank nasproti novi vladi, kar je tim lažje, ker razpravlja zdaj zbornica o prvem branju proračuna. Masaryk je odklanjal proračun. V imenu nemško-narodne zveze je govoril dr. Groß. Tožil je, ker zbornica nima večine. Vlada in stranke morajo delati na to, da se ustvari večina, ki je zgolj mogoča, če se posreči pritegniti večini del Slovanov, in sicer v prvi vrsti Čehi. Potrebna je večina ne za vlado, marveč za zbornico samo in za bodočnost zbornice. Nevarnost je velika in nikakor ni izključena vlada po § 14. ali parlamentarna doba v kaki drugi obliki. Ob tej nevarnosti se moramo združiti ne po ljubezni, marveč železna sila nas sili, da si podamo roke. V narodnem boju se mora dobiti modus vivendi. Grossov govor je vzbudil veliko pozornost zato, ker je govornik izjavil, da se dela na sestavo parlamentarne, ne vladne večine. Za Grossom je pa govoril dr. Adler, ki je izjavil, da socialni demokrati novi vladi ne zaupajo, češ, da je klerikalna. Češki klub je vložil interpelacijo, v kateri zahteva, da naj vlada pojasni protislovja med Stürgkhovim govorom in po časnih objavljanih izjavami o pogojih, pod katerimi je vstopil dr. Hochenburger v Stürgkhovo vlado.

Stürgkh se pogaja s strankami.

Grof Stürgkh se je posvetoval večraj s Poljskim kolom, s kriščanskimi socialci, s Hrvatsko-slovenskim klubom in z Unio latino o rešitvi delovnega programa. Danes se posvetuje grof Stürgkh s socialnimi demokrati in z Rusini. Kriščanski socialci zahtevajo, da naj se kmalu skliče seja klubovih načelnikov.

Iz odsekov.

V draginjskem odseku je predlagal dr. Kraus, da naj se sprejme postava, po kateri bo lahko država vsak čas iz razlogov jav. blagra postavila premoške pod prisilno upravo in jih lahko razlastila. Sekčni načelnik Hoffmann je izjavil, da se po državni konkurenci lahko znižajo cene premoga.

Pododsek za kmečke produkte je sklenil predlagati draginjskemu odseku, da se mora vse storiti, da se dvigne živinoreja. Državni melioracijski sklad naj se zato poviša od 8 na 14, postavka melioracije pa od 2 na 4 milijone kron.

Pododsek, ki se posvetuje o postavi proti kartelom, je nadaljeval razpravo o predlogih poročevalca poslanca dr. Kreka.

Odsek za državne uslužbenke je sklenil na predlog poslanca Heineja, da se mesto 14 ustavi za uradnike 38 milijonov.

V petek je napovedana seja klubovih načelnikov.

stir«. Da se do njega pride, treba iz lepo pomitih cest mestnega središča na periferijo; te stranske četudi široke ulice obdajajo hiše, iz katerih se vali dušljiv smrad, umazana vročina; na cestah je polno prahu, polno nesnage. Kolera in druge bolezni morajo nastati v teh nečednih razmerah. »Novo deviči monastir« stoji ob potu, ki vede iz mesta v Carskoje selo. Spreddaj je visok stolp, pod njim je navadni uhod v samostan in na pokopališče, ki se drži samostana. Za velikim zvonikom kot pri menihih mnogo nizkih hišic, kjer stanujejo nune in mnogo cerkva. Zdaj še eno novo dozidavajo. Čemu? Po vsem soditi, imajo nune nekaj penzionat, kjer vzgajajo deklice.

Iz ene cerkve se sliši lepo liturgično petje. V sredi cerkve leži na odru mrtev mož v odprti krsti, duhovnik vrši zanj liturgijo, nune pred ikonostasom odpevajo, žena rajnega in pogrebci stoje, se klanjajo, križajo, poklekajo, se dotikajo tlaka s čelom, zopet vstajajo; to trpi skoraj dve uri. Nune so vse močno blede, od vrha do tal v popolno črno haljastem odelu, z dolgim tenkim zagrinjalom po hrbtu, dobro izvežbane pevke, bas tako lep, tako globok, da bi se ga pri nas možki pevec ne sramoval, sopran tako čist, da se nehoté spomniš na Vsemogočnega, kedar zapoje trikratni »Gospodin, pomiluj«. Druge nune hodijo po cerkvi, klavzure men- da ne poznajo nobene, prižigajo svečice, pobirajo s krožnikom denar itd.

Pred mrličem poje po končani liturgiji duhoven evangelje od Jezusa, govorečega: življenje sem in vstajenje. Mrtvecu dadó v krsto ikon, duhoven ga polije z blagoslovljeno vodo; domači in pogrebci ga gredo zadnjikrat poljubiti; krsto moške zapro in odneso na pokopališče. Nune še nekaj pojo, potem se razkrope po pokopališču in po svojem vrtu.

Italijansko-turška vojska.

Turki in Arabci osvojili Derno. — Lahi poraženi pri Tobruku. — Mohamedanci vdrl v Eritrejo.

»Frankfurter Zeitung« poroča iz Carigrada: Enver bej in šejk Senusov poročata: Turki vojaki so zopet zavzeli Derno. Lahi so izgubili 500 mrtvih, ostali so vjeti. Po tem poročilu bi bili imeli Turki 80 mrtvih in 80 ranjenec. Enver bej pa poroča: Glavarji Senusov razpolagajo z 10.700 vojaki. Pri navalu na Derno so izgubili Italijani 360 mrtvih in 165 ranjenec, 140 vjetnikov, 9 topov, veliko streliva in zalog. Mi smo izgubili 280 mrtvih in 195 ranjenec, med njimi en poročnik prostovoljec. Mi še lahko dolgo časa vzdržimo. Turško zunanje ministrstvo je odposlalo 7. t. m. vsem turškim poslanstvom sledečo brzojavno okrožnico: Poročilo o zmagi pri Dorni se potrjuje. Najnovejša danes (7. novembra) došla brzojavka slove: Med 3000 Italijani jih je 350 mrtvih, vjetih je 13 laških častnikov. Ranjenih je nad 1000 vojakov. Nad Derno plapolata turška zastava. Iz Carigrada se o napadu na Derno še poroča: Turško vojno ministrstvo je dobilo poročilo, da so po hudem navalu turški vojaki in Arabci Lahom zopet vzeli Derno. Po uradnih poročilih so izgubili Lahi 500 mrtvih, 18 topov in 15 zabojev streliva. Turki so imeli 80 mrtvih in ranjenec.

Iz Carigrada pa dohaja še eno poročilo o drugem laškem porazu. Laški vojaki, ki so se izkrcali pri Tobruku, so zadeli, ko so prodirali, pri El Farumu na Turke in prostovoljce. Prosto- voljce je tvoril berberski rod Tibut, 7000 Arabcev, ki so bili dobro preskrbljeni s strelivom in živežem. V boju so izgubili Lahi 200 mrtvih in ranjenec, Turki pa 19 mrtvih in 50 ranjenec.

Za Lahe je pa najhujše to, da je načelnik mohamedanskih Somalijev vdrl v laško naselbino Eritrejo. Iz Carigrada se kratko poroča, da Somaliji v Eritreji požigajo vasi in povzročajo Lahom veliko škodo. Če je to poročilo istinito, bodo Lahi prisiljeni odposlati tudi v svojo kolonijo Eritrejo veliko vojakov, da pomirijo deželo.

Položaj za Lahe skrajno kritičen. — Angleško brodovje pripravljeno za Tripolis.

Iz La Valetta se poroča: Angleške vojne ladje so vsidrane pred Malto zato, da lahko vsak trenutek odplovejo proti Tripolisu, ker smatrajo Angleži položaj za tako kritičen, da Turki lahko zopet osvoje mesto Tripolis, v katerem slučaju bi ne bilo varno življenje niti enega Evropeca. Angleški admiral ima poročila, po katerih je položaj za Lahe zelo nevaren. Tudi ameriška križarica »Chester« plove proti Tripolisu, da štiti ameriški konzulat, ki je bil zadet že od več krogelj. »Zeit« poroča iz Tripolisa: Turki in Arabci se pripravljajo na napad na mesto. Turška artiljerija se je v puščavskem viharju približala mestu 2 km daleč in pričela mesto živahno obstreljevati. Krogelje so padale celo v gručo častnikov laškega generalnega štaba. Bolnišnice v Tripolisu so prenapolnjene. Kolera se zelo razširja. Čez F.ankobrod se poroča iz Tripolisa: Medtem ko je divjal v ponedeljek vroč vihar puščave, so postavili Turki, ne da bi bili to Lahi opazili, neko gorsko baterijo 4 km proč od mesta. Ena krogelja je povzročila paniko med častniki laškega generalnega štaba, ker je padla na streho senajla, kjer je bil zbran laški generalni štab. V Tripolisu so izkrcali zopet 6900 laških vojakov. Minulo sredo se je bil boj na vzhodni strani mesta. Iz laških ladij so izstrelili 200 streliv. Italijani ne morejo zaznamovati nikakih uspehov, laški vojaki z največjim naporom vzdržujejo svoje postojanke. Sodi se, da zbirajo Turki vse svoje moči za odločen napad. Izgube Lahov so bile ob zadnjih bojih zelo velike. Mesto je sicer mirno, a ponoči le še padajo strelji. V Bengaziji tudi prebivalstvo še ni odšlo orožja. Arabci so sovražni Lahom. Medtem ko poročajo Angleži, da so Turki gospodarji vseh tripoliških utrd, pa opisujejo Lahi še vedno položaj tako, kakor da ni zanje opasen. »Agenzia Stefani« poroča, da ni imel sovražnikov napad 5. t. m. nikakih posledic. Ker so se izkrcale nove laške čete, je 5. brigada od dveh popoldne napadla bastijon Hamidi. Protinapad Turkov in Arabcev je bil odbit. Ponoči se je sovražnik v velikem neredu umaknil. Turki so o tem boju prej poročali, kakor Lahi in so priznali, da so se res umaknili zato, ker so streljali Lahi z ladij na nje. Sploh pa Lahi s to brzojavko vsaj priznavajo, da so Turki v prejšnjih bojih zasedli Hamidi, dasi dozdaj vsa laška poročila niso priznala niti enega laškega poraza

Lahi mobilizirajo 'n pošiljajo polke proti avstrijski meji. — Razburjeno laško časopisje.

»Neue Züricher Zeitung« poroča, da postavi Italija vse svoje alpinske polke v vojno stanje. Več polkov je premeščenih na avstrijsko mejo. Vsi rezervni častniki in častniki deželne brambe so pozvani k večtedenski orožni vaji ob avstrijski meji. Vsi k orožnim vajam pozvani so bili naprošeni, naj ne obveste časopisja in javnosti o svojem vpoklicanju k orožni vajam. »Avanti« pa poroča, da je sklenil laški generalni štab mobilizirati letnika 1886 in 1887. Za Tripolis je določenih 100 tisoč mož. Lahi so izgubili v zadnjih bojih več mrtvih, kakor se uradno pripozna. Stališče generala Caneva je omajano. V državnih ladjedelnih Castellamare di Stabia mrličino hitro delajo, da bosta križarici »Marsalla« in »Nino Bien« prej ko mogoče sposobni za službo. Laško časopisje je pričelo ostro pisati, ker objavlja avstrijsko in nemško časopisje istinita poročila o laških junaštvih v Tripolisu. »Stampa« piše: Če odgovarja pisava nemških listov mišljenju nemškega ljudstva in nemške vlade, naj se to pove, ker potече rok trozveze itak čez dve leti. — Rimska »Tribuna« se pa norčuje iz nemške zvestobe in pravi, da ne ve, kakšen razloček je med arabsko sodrgo in nemškim časopisjem. List trdi, da piše del nemškega časopisja proti Italiji, ker hočejo borzni roparji povzročiti, da pade vrednost laških papirjev. Nemški vojaški ataše v Rimu je napil pred kratkim v Tripolisu na srečo italijanskega orožja, kar je napravilo v Carigradu jako slabo kri, laškega časopisja pa ni pomirilo. Sicer pa Lahi nimajo poviš, da napadajo avstrijsko časopisje, ki še ni pozabilo, kako so napadali laški častnikarji našo državo ob aneksiji Bosne in Hercegovine

Lahi bombardirali Akabo.

Orožništvo v Akabi je poročalo v Carigrad: Italijanska križarica je bombardirala eno uro zaliv in potopila turško topničarko, ki se je hlabro branila. Drugi kapitan topničarke je vtonil, ostalo moštvo je bilo rešeno. Laška križarica je nato bombardirala Mojzesovo goro. Izgube niso znane.

Nova poročila o laških grozodejstvih proti Arabcem.

Londoni listi objavljajo zopet podrobnosti o laških grozodejstvih v Tripolisu. »Westminster Gazette« piše neki angleški častnik: Dne 28. oktobra so prodrle gruča Arabcev laške čete pri Bumeliani in se zabarikadirale v neki hiši. Nato so razobesili Arabci belo zastavo in se udali. Ko so jih Lahi razorožili, so jih poklali. Avstrijski naravoslovec Artbauer se je nastanil v arabskem predmestju. Ko so Lahi prodirali, je prišel s svojim hišnim gospodarjem v mesto. Ko se je vrnil naravoslovec nazaj v svojo hišo, je našel umorjenega svojega 80 let starega arabskega slugo, ki je bil zelo miren človek. Brez poviš so ga Lahi umorili. Poročali smo, da je zanikavala laška »Agenzia Stefani« laške grozovitosti ob zadnjih bojih pri Tripolisu nasproti mirnim Arabcem. A ta laški dementi ne drži. Saj niti laška poročila ne prikrivajo grozovitosti Lahov, zato je neumevno razburjenje Lahov. Henry Cosira, dopisnik pariškega »Excelsiorja« je nazval Tripolis krvavo mesto divjaštva in je opisal laške umore v arabski oazi tako strašno, da bi dvomili o istinitosti, če bi ne bil istočasno brzojavil dopisnik »Timesa« svojemu listu poročila, ki se v njem s poročilom pariškega lista. »Times« so opozarjale laško vlado, da živi v Turčiji še več tisoč Lahov, ki jim Turki ne skrivajo lasu. Cosira je brzojavil 28. oktobra svojemu listu: Lahi so morili množice, na stotine starčkov, žena, otrok. Vidim kupe razsekanega človeškega mesa, sm ad mrličev, ki gnijejo, se dviga proti nebu... Arabski napad se je pričel z občudovanja vredno taktiko — tem divjakom bi ne prisodil take fine strategije. Lahi so odgovorili manj učeno. Pozabili so Lahi na vse bojne teorije in so si izposodili od sovražnika najdivnejša sredstva, ki jih obsojajo vse vojaške šole. Laško geslo je bilo: vse poklati, tiste, ki so bili krivi in nedolžne ž njimi vred. Lahi so popolnoma izgubili glavo. Edino to jih opravičuje do gotove meje. Pamet se še ni vrnila, zdi se, da so jo izgubili vsi laški vojaki. Čutijo, da se hoče priplaziti bosonogi Arabci, ki ima pripravljeno bodalce. Strahu laški vojaki ne pripoznajo, a čita se jim v očeh. Dejansko si vsak misli, da bo s svojim življenjem poplačal življenje enega Arabca. Arabci se res maščujejo. Veliko so jih pomorili. V največjem miru pomore Arabci vsak dan na javnih trgih nekaj Lahov, druge ustrelje pod arkadami z revolverji. Videl sem, ko se je približal neki mohamedanec poro-

niku karabinjerjev, ga ustrelil, se obrnil p. ipravljen na smrt nato proti vojakom, ki so ga takoj ustrelili. Ni domačina, ki bi ne plakal za kakim svojem. Nahajal sem se v našem konzulat, ko je prošil star Arabec zaščite. Z nohtovi si je mesaril prsi in kričal: Imel sem šest sinov. Včeraj so mi jih ustrelili na vrtu. V turškem mestnem delu sem srečal in govoril z nekim drugim Arabcem. Povedal mi je z žarečimi očmi, iz katerih je plamtelo sovraštvo: Bili smo štirje b. atje. Ostal sem sam. Za vsakega usmrčenega brata umorim dva Laha. Zmagovalcu Arabci ne bodo nikdar odpustili. Za vsakega padlega domačina se dvigneta dva maščevalca. Včeraj sem se nahajal pred vratmi Tripolisa, ko so me obkolili bersaglieri, ki so streljali na sovražnika, ki se je nahajal v palmovem gozdu. Ko sem se odstranil, sem našel pred nekim zidom približno sto mrličev, Arabcev, ki so jih usmrtili Lahi. Smrad je bil strašen. Šest domačinov jih je pokopavalo. Na vozičkih so vozili mrliče iz oaze. Z ognjem in svincom so uničili Lahi na oazi neko zamorsko vas. Neka rodbina je sedela pri kotlu, v katerem se je kuhala juha. Cela rodbina je mrtva. Neka mala deklica je utaknila glavo v zaboj, da bi ničesar ne videla in tako je umrla. Htel sem proč v jetnišnico-bolnišnico. Med jetniki je izbruhnila vstaja. Usmrtili so polkovnika in več častnikov. Vse jetnike so nato Lahi pomorili. Povsod leže mrliči, celo 200 metrov v bližini guvernerjeve palače. Krvna krivda narašča. Maščevanje bo sledilo. Predno se bo končala vojska, bo plakalo še veliko laških mater in nevest. Ko so bežale 23. oktobra laške rezerve in ostanki bersaglierskega polka št. 11 v mesto pred sovražnikom, so Lahi pobili vse, kar jim je prišlo na potu nasproti: starčke, žene, otroke. Maščevanje Turkov in Arabcev nasproti Lahom je zato strašno. Po vsakem boju postopajo Arabci a tudi Turki uprav zverinsko z ranjenimi in neranjenimi laškimi vojniki, ki jim padejo v pest. Danes n. pr. poročajo laški listi, da so Arabci nekega laškega bersagliera, ki jim je prišel v pest, **živega križali**. Krivi so tega Lahi, ki so začeli! Danes je toliko poročil o laških grozovitostih, da se o istinitosti tega žalostnega dejstva ne more več dvomiti. Angleški vojni korespondent Sepping Wright, ki je prostovoljec v laški tripoliški armadi, je poslal »Central Newsu« preko Tunisa poročilo, v katerem pravi, da so turški vojaki, ko so Lahe iz oaze potisnili nazaj, našli v kolibah vse poklano, vsega skupaj **120 žensk in otrok**. V neki mošnji so pa **Lahi pomorili 300 do 400 žensk, otrok in moških**. Ker so turški častniki to fotografirali, Lahi ne bodo mogli več dolgo tajiti. **Lahi so ranjence in mrvice tudi oskrunjali**. Ni čuda, da se Arabci zdaj maščujejo. Zato je velika neumnost, kar pišejo zdaj laški listi, da se Arabci zopet Lahom nagibajo. To je zdaj popolnoma izključeno! Zdaj velja: **Zob za zob! Oko za oko! Kri za kri!**

Lahi, ki se nad našimi listi jeze, z žurnalisti nečuvno postopajo. Značilno je tudi, **da so se tuji vojaški atašeji že iz Tripolisa odpeljali**. Motivira se to s tem, da je »osvojitve« že končana! Najbrže pa Lahi niso atašejem dovolili, da si položaj natančno ogledajo, da ne poročajo vsak svoji vladi, kako presneto slabo se Lahom godi. Bartlett, poročevalec »Daily Mail« opisuje, kako mu Lahi zelo otežujejo poročanje. Moral se je v Tripolis prepeljati na malem privatnem parniku, dasi je imel od samega min. predsednika in vojne-ga ministrstva dovoljenje, da se pelje z vojaško ekspedicijo samo. Bartlett pove tudi, da so Lahi Tripolis brez vsake potrebe bombardirali.

Mi se le temu čudimo, **da se dajo laški katoliki od vladnega časopisja tako farbat, da kar gore za vojsko**. Mi smo že rekli, da nam je čisto vseeno, ali gre Italija v Tripolis ali ne, celo Ljubom nam je, ker se bo ondi za desetletja in desetletja angažirala. Čimbolj jih dobe v Tripolisu po grbi in čim več vojakov pošljejo doli, tem boljše za nas. Ampak laški katoliki nimajo absolutno nobenega vzroka te vojske spremenjati s simpatijami. Turška vlada mislionskega dela v Tripolisu in sploh v Aziji in Afriki nič ne ovira. Zdaj bodo pa prišli misijoni pod laško liberalno kontrolo. Framasoni se že oglašajo. Seveda je zdaj v Italiji mir in vlada ni tako neumna, da bi katoličane dražila, ko rabi njihove zvestobe! Ampak če se Lahi v Tripolisu utrde, potem bo pa liberalcem zopet močno greben zrastel. In potem — kdor ima količkovati moralnega čuta, ne more odobravati laških barbarstev in tudi ne aneksije, ki se je na čisto roparsk način izvršila. Čudimo se, zelo se čudimo, da se najdejo laški prelati, ki to še odobravajo. Seveda, farba jih laško časopisje in ti

sti vojni korespondent Barzini, ki je od vlade bogato plačan, da pošilja »Corrieru della Sera« bombastične zmagoslavne članke, da se laško ljudstvo ne upre. Mož pa debelo laže. Ravnotako pa laže »Corriere d'Italia«, ki je katoliški list, ampak je zdaj svoje katolištvo za čas odložil. Così la è!

ŠKOPIJSKE KONFERENCE.

Včeraj zjutraj so se pričele na Dunaju škofijske konference pod predsedstvom praškega kardinala Skrbensky-a. Konferenc se udeležujejo tudi vseh 5 slovenskih škofov; goriški nadškof dr. Sedej, lavantinski knezoškof dr. Napotnik, ljubljanski knezoškof dr. Jeglič, tržaški škof dr. Karlin in krški škof dr. Mahnič.

REVOLUCIJA NA KITAJSKEM. Kitajski princ pobegnil. — Angleži, Rusi in Nemci izkrcujejo vojake. — Hankau tretjič zavzeli revolucionarji. Umorjeni kitajski general.

Reuterjev urad poroča, da je pobegnil brat kitajskega regenta, princ Caj-Hsen. Pogrešajo ga že tri dni. Angleži so odposlali iz Hankaua v Šangaj 250, v Tjencin so odposlali Rusi 200, Nemci pa imajo že 500 vojakov v Tjencinu. Iz Hankaua pa odrinejo v slučaju vstaje v Tjencin 4 angleški kavalerijski polki in dva indijska pehotna polka z artiljerijo. Kitajska vlada priznava, da so vstasi že tretjič izrgali cesarskim četam Hankau. Armada revolucionarnega generala šteje že 25 tisoč mož. Mandžujani so umorili novoimenovanega generala Wu, ker so sodili, da je pristaš vstašev. Morilce, 30 oseb so zaprli. »Agence d'extreme orient« poroča iz Pekina, da so vstasi, ko so zopet osvojili Hankau, pomorili veliko oseb, osobito žen in otrok. Vstasi so zaplenili državne blaginje, v katerih je bilo 60.000.000 mark.

Dr. Tavčar kol kavalir.

Pri zadnjih deželnozborskih volitvah je posebno dr. Tavčar brusil jezik nad dr. Lampetom in mu predbacival na shodih, da je glede cestnega zakona uradno lagal. Za njim je prišel »Slovenski Narod« in navalil v članku »Deželni odbornik. Ki je nalagal celo vlado«, sledeče nesramne žalitve: »Deželni odbornik Lampe je torej lagal, nesramno lagal z namenom, da bi centralno vlado osleparil in ji zamazal oči, da bi ne videla, da ni deželni zakon ničesar drugega, kakor preračunjen atentat na interese ljubljanskega mesta in na žep ljubljanskih davkoplačevalcev, strankarska lopovščina prvega reda. Deželni odbornik Lampe se je torej uradno posluževal laži — samo da omogoči uresničenje svojih zgolj maščevalnosti in najnižjim instinktom službečnih načrtov. Drugodi, kjer imajo o politični poštenosti in dostojnosti vendarle še bolj človeške pojme, bi individij Lampetove kakovosti v tistem trenutku, ko bi se izvedelo za približno slično njegovo dejanje, za vselej doigral in še pri tisti priči ga bi sramotno spodili s častnega mesta. In pri nas? Med nami pa bo dr. Lampe še nadalje igral velikega deželnega dostojanstvenika, čeprav mu je v drzno in brez-sramno njegovo posvečeno čelo vžgan žig, da je uradno lagalin skušal celo oslepariti najvišjo državno oblast! — Zadnja seja deželnega odbora je dokazala, da ni dr. Lampe pri celi stvari popolnoma nič prizadet, da je bilo vse Tavčarjevo govorjenje in »Narodovo« pisanje gola, grda neresnica. Vsak dostojen človek bi mislil, da bo dr. Tavčar in pa »Narod« ali svoje trditve dokazal ali pa obžaloval. Kaj še! Dr. Tavčar je predvčeraj vsa zadeva v »Sl. Narodu« na ta-le klasičen način odpravil: »Dr. Zajc skuša opravičiti postopanje deželnoobdorske večine radi cestnega zakona. Privlekel je za lase nek dopis deželnega odbora ter hoče dokazati, da obsega ta dopis vse tisto, kar imenuje ministrstvo »das besondere Entgegenkommen des Landesausschusses«. Ker bo »Slovenec« tisti brezpomembni dopis gotovo razbobnal, bodo objektivni čitatelji lahko presodili, koliko cene imajo argumenti dr. Zajca. Mi le konstatujemo, da se ni drugega zgodilo, nego da se je komedija za en akt pomnožila.« — Dr. Tavčarju je torej vse to komedija. Ko bi pa mi kaj takega napisali o dr. Tavčarju, in v to bi bili upravičeni, kar je pisal »Narod« o dr. Lampetu neopravičeno, bi pa ne bila »komedija« in dr. Tavčar bi stante pede letel na deželno sodnijo. No, če ima dr. Tavčar take pojme o časti, ki jo je dolžan nasproti zastopnikom S. L. S. v deželnem odboru, potem bo, upamo, tudi naša stranka izvajala v deželnem zboru primerne posledice proti dr. Tavčarju in se znala sama takih mož in stika z njimi ubraniti.

Konstatujemo, da se ni še nikoli nihče slabše zagovarjal, kakor dr. Tavčar v tej žalostni aferi. Čutil je to sam, zato je zopet v sinočnem »Narodu« brskal po novih argumentih, s katerimi bi omajal težak očitke javne mistifikacije. Dr. Zajca psuje z najnesposobnejšim deželnim odbornikom. Dalje imenuje Zajčevo razkritje mrtvorojenega otročička. Naj bo kavalir dr. Tavčar uverjen, da mu bo ta otročiček napravil še mnogo neprijetnih ur. Dopis deželnega odbora pa imenuje dr. Tavčar Zbašnikove fraze, na katere seveda on, ki jako spoštuje uradniški stan, prav nič ne da. Temu nasproti konstatujemo zopetno neresnico, — ker cestni zakon ni v Zbašnikovem konceptnem referatu in je toraj dr. Zbašnik s tem konceptom v ravno isti zvezi, kakor dr. Tavčar z logiko. Vprašamo sedaj, ali bo dr. Tavčar izvajal konsekvence, kakoršne je »Narod« zahteval za dr. Lampeta!

Dnevne novice.

+ Občinske volitve v Ihanu pri Domžalah. Pri občinskih volitvah dne 7. t. m. je v vseh treh razredih sijajno zmagala S. L. S. z vsemi 18 odborniki. Liberalci so napeli vse sile, toda zaman.

+ Kako se ljubijo. Socialnodemokratska »Zarja« o novoizvoljenem poslancu Ribnikarju sledeče: »Iz novoizvoljenega deželnega poslanca Ribnikarja se dela norca vse vprek. Kdor le utegne, ga potegne — utegnejo pa vsi! Včeraj smo brali: »Povodom izvolitve gospoda Ribnikarja za deželnega poslanca je daroval... Ob vsaki narodni pridobitvi naj dobi svoj delež tudi naša družba.« Dolge Ribnikar — narodna pridobitev! Nak, to je pa prehud tobak za Ribnikarja. Ne tajimo, da je Ribnikar imenitna akvizicija za slovensko inteligenco, ki je v njem dobila reprezentanta, kakor ga doslej ni še premogla, ne ugovarjamo, da je Ribnikar osemrazrednega zlata vredna pridobitev za ljubljanski magistrat, ki ima v njem tržnega nadzornika po svoji podobi, ampak da bi bil razen Tavčarja nikomur nevarni Dolge narodna pridobitev — ne, tako ne bi smel nihče ne-kaznovan »froccljati« ljudi! Najmanj pa poslancev.«

+ Od Sv. Ivana pri Trstu se nam javlja čudna vest, da se namerava razpustiti tamošnje Slov. kršč. soc. izobraževalno društvo. Na oklicu za občni zbor tega društva se bere tudi točka: predlog odbora, da se društvo razpusti! Kaj se dela v tržaški okolici, res ne vemo več! Malo več razumevanja in ljubezni za to prvo naše društvo v tržaški okolici bi pa od gotovih gospodov tam doli vseeno pričakovali.

+ Smrtna kosa. V Starem selu pri Kobaridu na Goriškem je dne 7. t. m. ob 4. zjutraj umrl ondotni vikar, vlč. gospod Anton Manzini, star 70 let. Bolehal je dolgo. Pogreb bo v četrtek, dne 9. t. m. ob 10. uri dopoldne.

+ Za kapiteljskega dekana v Gorici je imenovan stolni vikar vlč. gospod Leonard Sion.

+ Ajdovska kmečka zveza sklicuje za 12. t. m. pri Rebku na Goričici velik shod, na katerem bo govoril državni poslanec g. Jožef Fon.

+ Nove volitve v hrvaški sabor bodo 24. in 25. novembra.

+ Slov. kat. akad. društvo »Dan« v Pragi si je izvolilo na II. rednem občnem zboru dne 3. novembra t. l. sledeči odbor: cand. iur. Tone Leskovec, predsednik; stud. iur. Franc Strižič, podpredsednik in blagajnik; cand. iur. Ljudevit Koser, tajnik; stud. iur. Miloš Zavadral, knjižničar in gospodar.

— K tatvini metliške pošte. Pred par dnevi so zasačili dve moški osebi nam nepoznanega imena, ki ste bili tako sumljivi, da so ju izročili sodišču. Možakarja sta imela baje okrog 700 K denarja, sta po Kandiji in okolici precej popivala, dajala natakarcam precejšnje napitke ter se z izvoščkom, katerega sta bila najela, vozila po Belokranjskem. Eden od teh dveh mož je bil pred nekoliko časa »postiljon« metliške pošte; za drugega se seveda ne vé. Vé se le toliko, da nastopata kot hlapca in delavca, od kojih ni pričakovati, da bi zamogla s tako vsoto razpolagati in pa tudi take brezmiselno razsipavati denar, kakor sta to storila ta dva. Govori se le, da je eden od teh dveh bil v službi v Ljubljani za takozvanega hišnega hlapca ter da je tam zaslužil v par mesecih čez 500 K, na čemur je pa zelo dvomiti, ostalo pa da je priigral. O tem, ako sta možaka udeležena na tatvini metliške pošte, se za sedaj ne more nič fakičnega izreči; sumi pa se ju radi gori navedenega pijančevanja ter lahkomišelnje zapravljalosti.

— Neopravičena draginja mesa. »Zarja« piše: Mesarji kupujejo pre-

siče po 50 vin. funt in še nižje — meso pa stane kilogram 2 K in še več! Prav tako je s telet; funt po 50 vinarjev, teletina pa čez 2 K kilogram! Ali ni nobene oblasti, da bi to oduševstvo z ubogim konzumentom preprečila? Kje ste občine? Kje si Ljubljana? Ali naj bo konzument-delavec res oropan za zadnji vinar? — Socialnim demokratom torej ni prav, da se v Ljubljani živ krst ne gane, da bi kaj proti draginji ukrenil. Ta tožba je upravičena, toda socialnim demokratom se čisto prav godi. Drugič pa naj še liberalnim poslancem svoje glasove oddajo, da bodo imeli liberalci še več korajže lenobo pasti.

— Kmet dela draginjo. Iz Novega mesta. Na sejmiči ali mesečnem semnju so bili v ponedeljek, dne 6. t. m. debeli prašiči po 94 in 96 vin. kila; voli po 80 in 84 kila; teleta plačujejo mesarji po 80 vin. kilo na živo vago. In cene mesa? Gospodje mesarji v Novem mestu, dajte stvaren odgovor. Konsumenti imajo pravico ga zahtevati.

— Prememba posesti. »Gorica« poroča: Cerkveno oskrbnštvo v Solkanu je kupilo grad pokojnega polkovnika Grimmerja »Castrum Silicaum« pod jako ugodnimi pogoji.

— Naš misijon v Bosni. Ta naslov nosi prvo letno poročilo, ki ga je izdal in založil odsek za Bosno in v hvaležnosti poklonil svojim prijateljem in dobrotnikom. Poročilo je pisano s spoštovanjem in z ljubeznijo do naše sestrime Bosne. Vsebinska je prav ljubka in mična: Marijanski kongres v Solnogradu in naša Bosna, Marijini otroci in naša Bosna, Božičnica v Sarajevu leta 1910., Marijini otroci in Marijin dom v Bosni, Bosenski novomašniki leta 1911., Kako hočemo v prihodnje delati za Bosno. Odsek za Bosno je svoje poročilo razposlal vsem prijateljem in dobrotnikom, katerih imena so mu bila na razpolago.

— Zlato poroko sta dne 5. t. m. praznovala v Kranju finačni svetnik v pokloju gospod Valentin Levičnik in njegova soproga gospa Marija, rojena Fohn. Še na mnoga leta!

— Strop se je udrl dne 6. t. m. v Celovcu v Gorjupovi hiši v Kramarski ulici in zgodila se je velika nesreča. V stanovanju, kjer stanuje neki postrežek s svojo družino, je zasul postrežkovo ženo, katero so prepeljali z rešilnim vozom v celovško bolnišnico, kjer je umrla. Dve postrežkovi hčerki ste se pravočasno rešili.

— Društvo zdravnikov na Kranjskem ima prihodnje redno mesečno zborovanje v petek dne 10. novembra ob 6. uri zvečer na dermatološkem oddelku deželne bolnišnice. Dnevni red: 1. Naznanila predsednika. 2. Kirurg. demonstracije ordinarija dr. I. Stojca. 3. Slučajnosti.

— Umrl je v Selu na Vipavskem g. Fran Bavčer, mizarski mojster in posestnik, star 73 let.

— Kolera na Hrvaškem še ni prenehala. V Bečmenu je umrl na koleri Pavel Jokel, v Svilošu pa neki V. Kollić.

— Posledice pretepa. V soboto so se stekli pri škofjeloškem kolodvoru kmečki fantje ter oklali posestnikovega sina Franca Starmana tako, da so ga morali prepeljati v dež. bolnišnico. Starmanu je izteklo tudi eno oko.

— Svetinjo za 40-letno službovanje je podelil gospod namestnik delavcema na južni železnici v Gorici, Martinu Gostiša in Franu Marvinu.

— Samoumor 70letnega starca. V Trstu se je obesil 70letni čevljar Simon Ukvar. Videl je boljše čase, a ker je bil preveč pijači udan, je izgubil naračevalce in prišel na beraško palico. Zadnje leto so ga opustile moči in trpel je najhujše pomanjkanje. To ga je gnalo v smrt. V ponedeljek ob 2. uri del Molino a vapore obešenega. Prepeljali so ga v mrtvašnico pri sv. Justu.

— Hrvaško društvo v Trstu. Nekateri hrvaški krogi v Trstu snujejo posebno hrvaško kulturno-prosvetno društvo »Strossmayer«.

— Nov tehnično stavbeni inženjer. Dne 4. t. m. je na dunajski tehniki položil zadnje izpite iz tehnike in stavbinstva g. Hinko Šorli, sin lastnika kavarne Commercio, g. Antona Šorlija v Trstu.

— Razsodba proti Savi Dragoviču razveljavljena. Svoj čas smo poročali, da je bil v Zagrebu bivši avstrijski četovodja Sava Dragovič, ker je ob okupaciji Bosne pri Maglaju napadel in oropal neko turško družino, obsojen na 15 let ječe. Vsled ničnostne pritožbe zagovornika je sedaj septemviralno sodišče v Zagrebu razsodbo razveljavilo in odredilo dopolnilno preiskavo.

Nesreča na dunajskem vseučilišču. Predavanje profesorja kemije dvornega svetnika Ludwiga je bilo dne 4. t. m. po nesreči prekinjeno. Profesor je z natrijem razkrojal vodo, a kar je

nastala eksplozija. Steklo je zadelo profesorja na očesu in na čelu. Experiment so morali prekiniti, profesorja so prepeljali na njegovo stanovanje.

Slajerske novice.

Š Nova podružnica »Slovenske Straže«. V Čadramu se je pri zboru kat. političnega društva »Sloge«, katerega se je udeležil tudi urednik gosp. Kermperle iz Maribora, 5. t. m. ustanovila podružnica »Slovenske Straže« za župniji Čadram in Kbelj.

Š Iz Artič pri Brežicah. Nek človek v Artičah ugovarja računanje načelstva Hranilnice in posojilnice. Danes mu poveemo, da naj posojilnični zavod v miru pušči, drugače bomo proti njemu sodnokazensko postopali.

Š Iz vlak je padel na železniški progji med Veliko Nedeljo in Moškanjci nek zavirač. Nesrečnej se je na glavi precej hudo pototkel in si desno roko popolnoma zdrobil. V Ormožu so ga tovariši zgrešili. Železniški uslužbenci so ga nato celo noč zamažali iskali na progji. Šele drugo jutro so ga našli železniški uslužbenci ter ga spravili v Ormož.

Slovanski vestnik.

sl Monsignor dr. Nikolaj Kalach umrl. Iz Prage poročajo, da je 6. t. m. popoldne umrl prošt vyšehradskega katedralnega kapitlja, monsignor dr. Nikolaj Kalach, papežev hišni prelat, v starosti 80 let.

sl Umrl je češki slikar in kritik Milos Jiranek, star 36 let.

Ljubljanske novice.

lj S. L. S. za Ljubljano. V včerajšnji seji železniškega sveta je poslanec Povše stavljal predlog, naj se v Ljubljani ustanovi državna železniška direkcija. Predlog je bil sprejet.

lj S. K. S. Z. Danes se začne pouk stenografije II. oddelka od pol 8. ure do pol 9. zvečer v Slovenski trgovski šoli na Kongresnem trgu in od pol 8. ure do pol 10. istotam pouk v knjigovodstvu. Vpisovanje se vrši pred poukom in po pouku. — V nedeljo ob 9. uri dopoldne je v dež. muzeju sestanek vseh tistih, ki žele obiskovati tečaj za umevanje umetnin. Pozivamo vse zainteresirane, da se sestaneka gotovo udeležijo, ker se bo določila takrat ura in dan predavanja.

lj Ljudski oder igra v nedeljo, dne 12. t. m. ob pol 8. uri zvečer izvirno novo narodno igro »Dimež, strah kranjske dežele«. To je prva izvirna premijera, ki jo igra Ljudski oder. Delo samo je jako zanimivo in snov, ki je v igri obdelana, neizmerno interesantna. Kar so bili Rokovnjaci v prvi polovici preteklega stoletja, to je bil Dimež s svojo tolpo v drugi polovici 19. stoletja. Ropar in nevarnost vseh potnikov, strah cele kranjske dežele — a pri vsem tem simpatičen in priljubljen. Razni dogodki iz Dimeževega življenja, posneti po resničnih dogodkih, so zbrani v več slikah v tej igri. Te slike nam kažejo Dimeža v najrazličnejših situacijah, na raznih krajih, ob raznih priložnostih. Skrbne vaje, ki se vrše vsak dan, so porok, da bo igra v igralskem oziru dobro uspela. Ker se kaže živo zanimanje za delo, je opravičena želja, da bo hiša razprodana. Zato je dobili vstopnice v predprodaji vsak dan v Katoliški Bukvarni od pol 8. ure zjutraj do 7. ure zvečer.

lj Katoliško društvo rokodelskih pomočnikov v Ljubljani priredi, kakor vsako leto, Martinov večer v nedeljo po sv. Martinu, dne 12. novembra 1911 v »Rokodelskem domu«, Komenškega ulica št. 12. — Spored: 1. L. Belar: »Mi vstajamo«, moški zbor. 2. Dr. A. Scwab: »Večer na morju«, moški zbor. 3. E. Adamič: »Na vasi«, moški zbor. 4. Govor, govori vlč. g. prof. dr. J. Jerše. 5. Kuplet, poje g. Jernej Ložar. 6. »Vesela postopača«, komičen prizor s petjem. (Po M. Koch — A. Spahn, priredil Al. Sachs.) 7. F. S. Vilhar: »Morhar«, bariton-solo, s spremljevanjem glasovirja, poje g. Fr. Jager. 8. »Strah z dolgo roko«, burka s petjem v treh dejanjih. 9. Prosta zabava. — Vstopnina za osebo 60 vin. Začetek točno ob 6. uri zvečer.

lj Krščanska ženska zveza ima v petek dne 10. t. m. ob 4. uri popoldne redno predavanje v Ljudskem domu. Predava č. g. dr. Jerše.

lj Albanija in Albanci. Predavanje gospoda profesorja Karola Dermastje o Albaniji in Albancih, ki se je vršilo v torek zvečer v dvorani »Ljudskega Doma«, je bilo nadvse zanimivo, tem bolj, ker je potoval gospod predavatelj letos sam po Albaniji in je mogel govoriti o tem, kar je sam videl. Predavanje, ki je nudilo koristno z zabavnimi, je pojasnjevalo množico skopitčnih slik. Po kratkem pojasnilu geo-

grafične lege Albanije, je prešel gospod predavatelj na opis Albancev samih, njihovega življenja, lastnosti, gospodarskih razmer, in deloma tudi njihove zgodovine. Albanski narod diči pred vsem brezmejno gostoljubnost, ki je lastna bogatemu kakor revnemu. Mnogo Albanec gostu ne more nuditi, a to, kar ima, mu rad ponudi. Diči Albance tudi velika ljubezen do rodne grude, do lastnih bratov. Predavatelj je videl Albance jokati kot otroke, ko je prinesel sel iz gor poročilo, da so Turki požgali njihove domove in opustošili polje, in to one Albance, ki pri potokih prelite krvi ne ne trenejo niti z očesom, in ki jih je videl z očesom, in ki jih je videl korakati predavatelj v Skadru v ječo, uklenjene na rokah in nogah v spremstvu turških vojakov, gotovi smrti nasproti. — Zanimivemu predavanju, ki je trajalo nad dve uri, je sledilo živahno odobravanje poslušalcev. Gospod predavatelj je ob ljubil, da bo ob priliki predaval tudi o političnih in kulturnih razmerah v Albaniji.

lj Odlikovanje. Cesar je imenoval glavnega učitelja na ljubljanskem učiteljskem Martina Sinkoviča ob priliki njegove trajne upokojitve za šolskega svetnika.

lj Junaštva liberal. agitatorjev. V nedeljo pnoči sta po Karlovskem predmestju rogovila delavca Franc Ščurk in Josip Toni, katera sta imela s seboj tudi Ščurkovo boljšo polovico. Ko so prišli do Dolenjskega mostu, jih je stražnik opozoril na nočni mir. Pri tem je pa Ščurk prišel še bolj kričati in zmerjati varnostnega organa z najgršimi psovskami; nato so pa vsi trije zbežali na Karolinsko zemljo, kjer jih je stražnik došel in napovedal aretacijo. Pri tem so se začeli z varnostnim organom kregati in ker je bilo le preveč, je ta potegnil sabljo. V tem hipu mu jo pa Toni pograbi, a se k sreči ob njo le nekoliko obreže. Ko je stražnik potem hotel Ščurka aretovati, mu je Toni silno nagajal in le stražnikovi previdnosti se imata oba zahvaliti, da nista s pozorišča odšla z razbitimi bučami. Razume se, da dobila junaka zato zaslužno plačilo.

lj Umrlj so v Ljubljani: Mihael Bayer, c. kr. orožniški stražmojster v p., 69 let. — Mihael Omejc, tovarniški delavec, 34 let. — Uršula Močilar, hči železniškega delavca, 25 dni.

lj Bolnica usmiljenih bratov v Kandiji je velika dobrota za celo Dolenjsko, kar mora priznati vsak razumen človek. Vzdrževanje te bolnice je zvezano z obilnimi stroški, a bolnica je navezana večinoma na darove usmiljenih ljudi. Te dni se oglašja v Ljubljani pri ljudeh, ki imajo srce za trpečega bližnjaka, usmiljeni brat iz Kandije, ki ga s tem toplo priporočamo. Vsakdo naj daruje po svojih močeh za bolnico usmiljenih bratov v Kandiji.

Razne stvari.

Preten na borzi v Bukareštu. Na borzi v Bukareštu sta se dne 7. t. m. do krvi stegla sindiki borze in bankir Berzovizi. Telefonično pozvana policija je aretirala bankirja.

Aretirani mednarodni vlomilec. Na zahtevo dunajske policije so aretirali v Bukarešti Američana Laytona, ki je pred meseci vlomil v stanovanje baronice Terezije Rokitansky in odnesel dragocenosti. Layton je tudi odvedel mlado deklico Emo H.

Konkurz egiptovske deželne banke. Egiptovska deželna banka je napovedala konkurz. Prizadet je osebito marseillski trg. Banko sta vodila brata Domavak. Starejši brat se je usmrtil, mlajšega so pa zaprli. Pasiva znašajo 60.000.000 mark.

84.000 litrov ponarejenega vina vničnega. V Renski Falci je obsodilo deželno sodišče v Landau-u vinskega trgovca Siegmunda Mayerja radi ponarejanja vina v 6mesečni zapor in 1000 mark globe. 84.000 litrov njegovega vina so vničili.

Kolera. Na Ogrskem je obolelo na znakih kolere 18 oseb. Iz Soluna se pa poroča, da je obolelo v Verresu na koleri zadnjih 24 ur 45 oseb, med katerimi jih je umrlo 36.

Roparski napad ob belem dnevu. V Varšavi je udrlo 6. t. m. ob belem dnevu 25 roparjev v restavracijo Borkovski. Gostom so veliki dvigniti roke in so jim vse pobrali, kar so imeli pri sebi vrednostnih stvari. Roparji so nemoteni ušli.

Mater hotel umoriti. Na Dunaju je izkušal 16letni vajenec Leopold Matetka ubiti s sekuro lastno mater, ker ga je večkrat kaznovala, ker ji je kradel. Vsekal jo je dvakrat s sekuro, a ko jo je hotel še tretjič, mu je sekuro iztrgala. Mladega ubijalca so zaprli.

ROMAN NADVOJVODE FERDINANDA KAROLA.

Berolinskemu »Lokalanzeiger«-ju poroča z Dunaja nekdo, ki stoji rodbini Czuber zelo blizu, sledeče: Nadvojvoda Ferdinand Karol je spoznal gospodično Czuber že leta 1890. na plesu tehnikov, ki se je vršil pod pokroviteljstvom dvornega svetnika Czuberja in na katerega je prišel nadvojvoda kot zastopnik dvora. Nadvojvoda je takoj ob prvem trenutku čutil globoko naklonjenost do mlade dame, tako da jo je malo časa potem zasnubil pri njenem očetu. Trdni sklepi nadvojvode, poročiti gdnjo. Czuber, tudi ako se je treba opovedati vsem častem, so se takrat razbili vsled trdne volje vladarja, ki ni hotel dovoliti te poroke. Znanje pa je medtem trajalo dalje. Neresnično pa je, da se je gdnja. Czuber v naslednjih letih ločila od domače hiše ter da je sprejela v Draždanih nadvojvodo, kot so poročali nekateri listi. S tem so ovržene seveda tudi vse druge vesti, ki bi mogle škodovati časti družine dvornega svetnika Czuberja. V začetku letošnjega leta se je vsled posredovanja visokih krogov na dvoru položaj razjasnil. Cesar je dal svoje dovoljenje k poroki. Tozadevna publikacija bo objavljena, kot se pričakuje, ob koncu meseca v »Wiener Zeitung«. Zaenkrat pa se more le poročati, da biva nadvojvoda na željo vladarja v inozemstvu. Vse druge vesti v zadnjih dneh so gole kombinacije. More se le ponovno zatrditi, da se vsi koraki nadvojvode izvrše v sporazumu s Czuberjevo družino. Kdaj se bo vršila poroka nadvojvode Ferdinanda Karola in ali se je že vršila, se ne more poročati. Poučeni krogi so mnenja, da se je poroka izvršila že pred enim letom.

NEZADOVOLJNOST V NEMČIJI.

Iz Berolina se poroča, da je cesarjeva okolica nezadovoljna s pogodbo, sklenjeno glede na Maroko. Najvplivnejši kolonialni krogi so prepričani, da so francoske kompenzacije malovredne. Nemška in francoska vlada sta izročili besedilo nemško-francoske pogodbe algeciraškim vlastem, ki so jo izvzemši Špansko, potrdile.

Telefonska in brzojavna poročila.

HRVAŠKO-SLOVENSKI KLUB.

Dunaj, 8. novembra. Pod predsedstvom poslanca dr. Šusteršiča se je vršila danes seja Hrvško-slovenskega kluba. Dr. Šusteršič je obširno poročal o svojem včerajšnjem razgovoru z minist. predsednikom grofom Stürgkhom. Vnela se je živahna debata, ki je mestoma postajala viharina. Kakor se čuje, se je tekom debate stavljal predlog, naj zavzame Hrvško-slovenski klub nasproti novi vladi najostrejšo opozicijo. Glasovanje o tem predlogu se je preložilo.

OBSTRUKCIJA NA OGRSKEM KONČANA.

Budimpešta, 8. novembra. Danes ponoči se je nenadoma sklenil med vladno stranko in opozicijo mir, za katerega se je najbolj prizadeval grof Andrássy. Pogoji so sledeči: Opozicija opusti tehnično obstrukcijo, vladna stranka pa postavi razpravo o brambni reformi na dnevni red le dvakrat na teden, ostale 4 dni se pa razpravljajo o budgetu. Poslanec Justh je slovesno obljubil, da njegova stranka ne bo več obstruirala. Za predsednika zbornice se imenuje dosedanji podpredsednik Navay. Mir na Ogrskem ima svoje posledice tudi za Avstrijo z ozirom na to, da bo treba misliti tudi pri nas na brambno predlogo.

BUDGETNA DEBATA.

Dunaj, 8. novembra. Danes se je nadaljevala debata o budgetu. Prvi je govoril mladočeh Körner in sicer 3 ure. Za njim je poprijel za besedo poslanec Vukotić, ki je poudarjal želje in potrebe Dalmacije. Potem je govoril baron Fuchs.

EBENHOCH ODSTOPI.

Dunaj, 8. novembra. »Vaterland« potrja vest, da bo posl. dr. Ebenhoch zaradi svojega oslabljenega zdravja v najkrajšem času odložil svoj mandat in se sploh javnemu življenju odtegnil.

VPRAŠANJE ZBORNICE SLOVNIKA.

Dunaj, 8. novembra. V seji odseka za reformo zborničnega poslovnika je poslanec Javorski stavljal predlog, da se sedanji provizorični poslovnik podaljša za eno leto. Poslanca Steinwender in Pernertorfer sta ta predlog podpirala. Predlog je bil sprejet.

LAŠKI PORAZI V TRIPOLISU. LAHI »PRODRAJO«.

Carigrad, 8. novembra. Pri Dorni so Turki vjeli 3 laške infanterijske polke.

Tobruk, 8. novembra. V bitki pri Tobruku so Lahi izgubili 200 mož. — Arabci imajo 19 mrtvih in 50 ranjenih.

Tripolis, 8. novembra. (Oficielno.) General Caneva je začel prodirati. Zasedel je baterijo Hamidie! (To je jako smešno, da proglašala laška vlada zopetno zasedenje majhne pozicije, ki so jo bili Turki Lahom vzeli, za »prodiranje generala Caneva«.) Ta junaški čin je izvršil na novo došli general Frugoni. Zavzel je Hamidie z naravnost obdudovanja vredno energijo. Napad je vodil polkovnik Binna z enim bataljonom 93. polka. Turki so se hrabro branili, a so morali naposled bežati. Izgube Turkov so strahovite.

Tunis, 8. novembra. Tu je prišlo do velikega pouličnega spopada med Arabci in tukajšnjimi Lahi. Na obeh straneh je več mrtvih in ranjenih.

V PEKINGU VSE NAROBE.

Peking, 8. novembra. Tukaj vlada strahovita zmeda in popolna anarhija. Vstaši so zasedli vse postaje in se polastili vseh železniških prog, ki vodijo v glavno mesto. Padec dinastije je neizogiben. Evropski diplomati se boje splošnega klanja in so svoja poslaništva zasedli z vojniki ter zabarikadirali.

200 DELAVCEV PONESREČILO.

Berolin, 8. novembra. V rudniku Primrose pri Johannesburgu v Transvaalu je vsled potresa zasulo 200 delavcev. Na rešilno akcijo ni misliti, ker se požesni sunki ponavljajo. Skoro gotovo so vsi delavci, ki so bili v rudniku, mrtvi. Okolu rudnika se vrše pretresljivi prizori.

NEZGODA V DUNAJSKI PLINARNI.

Dunaj, 8. novembra. V mestni plinarni na Severniku se je danes popoldne zgodila nesreča. Podrl se je en sklad koks, ki je ubil dva delavca, Jožefa Vaska in Karla Vlahu.

NOBLOVO DARILO.

Stockholm, 8. novembra. Noblovo darilo za fiziko se je podelilo wüzburgskemu fiziku Wilhelmu Wien, darilo za kemijo pa dobi madame Curie. Darilo znaša za vsakega 194.330 fr.

ITALIJANSKI VOJAKI V TRIPOLIS.

Iz Vidma na Laškem poročajo »Slovenec«, da odide v Tripolis ondtni pešpolk št. 2. Odhod je nameravan v četrtek, dne 9. t. m. ob 4. uri zjutraj. Številni plakati navdušujejo prebivalstvo, naj z ovacijami da poguma odhajajočim vojakom.

Za obrtnike.

Ij O pomenu in namenu obrtnopospeševalnih zavodov je predaval v nedeljo dopoldne v dvorani »Rokodelskega doma« g. inženir Vladimir Remec, ravnatelj obrtnopospeševalnega zavoda za Kranjsko. G. ravnatelj je najprej označil delokrog obrtnopospeševalnih zavodov v posameznih deželah ki so nekako podružnice dunajskega osrednjega zavoda. Nato je obširneje govoril o pomenu obrtnega pospeševanja samega. Velike tovarne, ki so začele izdelovati obrtne izdelke, so cene tem izdelkom tako znižale, da je bila mala obrt resno ogrožena. Zato je bilo treba resne in nujne pomoči mali obrti. Akoravno pa je mnogo izdelkov, ki se morejo izvršiti samo v velikih tovarnah, je tudi mnogo izdelkov, ki ne bodo, izdelani v tovarnah, nič cenejši, ako bo znal mali obrtnik izkori-

3350

Matija Zorko, posestnik, naznanja potrjen sreem v svojem in v imenu svojih otrok, Stankota, Mice in Jožeta, vsem sorodnikom, prijateljem in znancem tužno vest, da je njih preljubljena, nepozabna soproga, oziroma mati, sestra in teta, gospa

Marija Zorko

posestnica in založnica tobaka

po dolgi bolezni, previdena s svetimi zakramenti za umirajočo, včeraj dne 7. novembra ob 9. uri zvečer mirno v Gospoda zaspala.

Zemeljski ostanki predrage rajnice se bodo v petek, dne 10. novembra, ob pol 10. uri dopoldne v hiši žalosti slovesno blagoslovili in nato prenesli na pokopališče na Brdu.

Svete maše za dušnice se bodo darovale v župni cerkvi na Brdu.

Pokojnica se priporoča v blag spomin in molitvi.

V Podpeči, dne 8. novembra 1911.

stili mode na tehnična sredstva. Zali- bog manjka obrtniku le premnogokrat prilike, spoznati nove pridobitve teh- nike, medtem ko so v tovarniških obra- tih nastavljeni številni inženirji, kemi- ki itd. samo za to, da proučujejo, kako bi pri enaki kvaliteti dosegli kolikor mogoče ceno izdelavo produktov. Zato je ena glavnih nalog obrtnega pospeše- vanja, s prirejanjem mojstrskih teča- jev razširiti in izpopolniti strokovno izobrazbo obrtnikov. Na Dunaju imajo vzorne obrate, ki nudijo mnogo prilike obrtnikom, da si izpopolnijo svojo stro- kovno izobrazbo. Zali bog se je tečajev v teh obratih doslej udeleževalo le malo število mojstrov iz Kranjske, ko- maj trije na leto, čemur je pač glavni vzrok, da so bile te naprave doslej pre- malo znane na Kranjskem. G. pred- vatelj je nato podrobneje opisal posa- mezne vzorne obrate ter povdarjal, kolikega pomena so tečaji v teh obra- tih, ki se jih je mogoče tem lažje ude- ležiti, ker se dobi povrnjene potne stroške in čas pouka primerno podporo. V te vzorne obrate se pred vsem spre- jemajo mojstri, pomočniki pa le tedaj, ako so že dalje izvrševali praktično svojo obrt in obiskovali že kak enak tečaj. Ljubljanski obrtnopospeševalni zavod je pripravljen posredovati, da se čimvečje število mojstrov udeležuje teh tečajev. Dostikrat seveda je primernej- še, da se vrše taki tečaji v posameznih deželah, v sredini tozadevne obrti. Ni potreba, da bi se na teh tečajih nudilo vedno kaj novega, dovolj je, ako se osveži pozabljeno in nezadostno izpo- polni. Taki tečaji tudi ojačujejo med obrtniki čuvstvo solidarnosti, s čemur se le dvigne ugled obrtnega stanu. Pri vseh teh tečajih se obrača tudi velika pozornost na obrtno knjigovodstvo. Za izpopolnjenje delavnic dovoljuje mini- strstvo za javna dela brezobrestna po- sojila v obliki strojev, nikoli pa se ne dovoli direktna podpora. Obrtnopospe- ševalni zavod v Ljubljani more dati vsa pojasnila, ki se tičejo obrtnega stanu, tem lažje, ker je vedno v stalni zvezi s c. kr. osrednjim zavodom na Dunaju in zavodi po ostalih deželah. Poleg pri- rejanja strokovnih tečajev namerava zavod prihodnje leto ustanoviti tudi obrtni list, ki naj bi zavodu služil kot uradno glasilo, a obenem imel odprte svoje predale obrtnikom. Številni ude- leženci so z zanimanjem sledili izvaja- nju g. inženirja Remeca, ki je žel ži- vahno odobravanje. Predsednik dru- štva rokodelskih mojstrov, g. Fr. Pust, se je v toplih besedah zahvalil g. pre- davatelju za njegova navodila ter ob- enem naznanil, da namerava prirediti društvo mojstrov in kratkem knjigovod- ski tečaj, ako se prihlasi zadostno šte- vilo udeležencev. Končno je še pozival g. spiritual Stroj navzoče mojstre, naj pošiljajo svoje vaje v »Rokodelski dom«, kjer se jim nudi pod primernim nadzorstvom pouk in zabava, bodisi z izleti, predavanji, petjem, igrami itd.

Književnost.

ZA NAŠE OTROKE.

Sveti Miklavž in božični čas se že bliža. Zopet bo treba našim malim preskrbeti za primerna darila. Igrače se kmalu polomijo in so vrhu tega vedno dražje; otroci pa do moder- nih igrač nimajo niti pravega veselja, ker so preveč komplicirane. Vse kaj drugega pa so knjige. Te imajo res tra- jen izobraževalen pomen, otroci jih imajo najrajši in izkušnja uči, da tudi dolgo zdrže, ker jih otroci shranijo in nanje pazijo.

»Katoliška Bukvarna« v Ljubljani je založila več slovenskih mladinskih knjig s podo- bami, si ko po ceni, imajo lepe, za otroški okus prirejene slike, zraven pa kratko besedilo, oziroma povestice, ki so najskrbneje od večakov, poznaval- cev otroških duše, sestavljene, mične, lahko umljive in poučne. Kdor hoče torej svoje otroke razveseliti, naj za mal denar nabavi raznovrstne knjige za otroke, ki so vrhu tega tudi trpežne. Posebno so priporočljive:

Našim malim. Nazorne slike iz sve- tega pisma. To je knjiga, ki jo krasi le- pa naslovna podoba in mnogo drugih barvanih in nebarvanih med kratkim besedilom, iz življenja Jezusovega, pri- jatelja dece. Kako blažilno morejo te slike in ljubeznivo pisane pripovedke vplivati na nežna otročja srca! Tu imajo otroci nazorni in besedni pouk o čudovitem rojstvu, treh kraljih, prid- nem Jezusu v Nazaretu, angeljčkih itd. itd. Tudi podobe bodo ostale otrokom

dolgo, dolgo v spominu, zgodbe pa bodo napolnjevale njihovo dušo s plemeniti- mi mislimi. Cena 90 vin.

V zverinjaku. V tej knjigi je nasli- kanih mnogo divjih živali, zraven vsa- ke kratko pojasnilo v obliki pesmice, ki ostane otroku z lahkoto v spominu. Z nobeno rečjo dece tako ne razveseliš kakor s podobami živali, ki jih imajo tako radi. Podobe v pričujoči knjižici se odlikujejo po naravnosti, živih bar- vah in velikosti, da čim bolj živo stopi- jo pred otroško fantazijo. Cena 90 vin., na karton nalepljene slike trdo vezane v knjigo 1 K 50 vin.

Robinson starši. Znano lepo po- vest o Robinsonu nudi ta knjiga v le- pih slikah, ki so prirojene za otroški razum in bodo tudi odraslega zanima- le. Okrajšano besedilo iz povesti pojas- njujejo lepo izvršene slike. Cena 1 K 40 vinarjev, na kartonu nalepljene slike trdo vezane v knjigo 1 K 90 vin.

Slovenski ABC v podobah. To pa je za naše male, ki se vadijo brati. Ta knjižica jim bo v ta namen nabolje služila. Tu imate vse črke alfabeta, ve- liko in razločno, a zraven vsake črke pesmico s štirimi kiticami, ki opisuje predmet, kateri se z dotično črko alfa- beta začneja. Pleg tega je pri vsaki čr- ki podoba dotičnega predmeta. Podo- bice so silno ljubke, raznovrstne in po- učljive, da se bodo otrokom na prvi mah priljubile. Cena 80 vin., trdo ve- zan 1 K 20 vin.

Hitra vožnja. Ta knjižica pa ima mnogo podob in prizorov na železnici! Vsaka ima seveda kaj primerno besedi- lo. Tu vidijo otroci naslikan vlak, stroj, vozove, progo, mostove, skozi katere vlak hiti, potnike, živali in blago, ki se na železniške vozove nalaga, pošto itd. Kakor znano, se otroci poleg živali naj- bolj za vlak zanimajo. Zato je ta knjiga s podobami gotovo ena najprimernej- ših daril za otroke. Cena 1 K 60 vin.

Angelček. To je list, ki izhaja vsak mesec enkrat in je namenjen prav za otroke, ki so se že naučili brati. »Angelček« prinaša kratke lepe pesmi, ki se jih otroci lahko na pamet uče, povesti, popise, pravljice, lepe nauke, kratkočasnice, uganjke, šaljiva vpra- šanja in male računske naloge, zraven pa tudi vedno čedne slike. Ne bi smelo biti krščanske družine z otroci, kjer ne bi imeli v veselje pridni deci »Angelj- čka«, tega prijatelja, svetovalca in raz- veseljvalca otrok. Naročajte »Angelj- čka«, ki neizmerno olajša vzgojo njho- vih otrok! Dosedanji letniki »Angelj- čka« se dobe vsak zase vezan v knjigo po zelo nizki ceni 1 K za vezano knjigo. Če darujete otroku eden ali več letni- kov, mu boš podaril knjigo velike ko- risti. Dobi se že 17 različnih letnikov po 1 krono.

Izvid g. dr. A. pl. Simiča, kraljevega okrajnega zdravnika

Gospodu **I. Serravallo** v Trstu.

Z veseljem Vam poročam, da sem prijazno mi poslane poizkusne stekle- nice Vašega izdelka **Serravallovo kina vino z železom** v nekem slučaju mala- riacahexije rabil s prav zadovoljujočim uspehom. Razen tega sem ga odredil v več slučajih malokrvnim in prebolelim po težkih boleznih z dobrim uspehom in so ga splošno radi uživali in dobro prenašali.

V Zagrebu, dne 28. nov. 1895.

Dr. A. pl. Simič.

Za namakanje perila je najboljši in najpopolnejši prašek iz mila

pralni ekstrakt „ženska hvala“

Pralni ekstrakt „ženska hvala“

Nadomešča popolnoma beljenje perila.

Pralni prašek je zaupljiv predmet; da se drago perilo obvaruje škode, čuva naj se vsakdo pred ponared- bami.

Kupujte le najpopolnejše pisalne stroje!

UNDERWOOD **SMITH & BROS**

Prospekti zastoj in franko! Brezplačno razkazovanje!

THE REX CO. Telefon 38. Ljubljana, Šelenburgova ul. 7.

3352

Augusta Grimm javlja v svojem imenu kakor tudi v imenu svojih otrok **Marije in Rudolfa** vsem sorodnikom in znancem pretužno vest, da je nje iskreno ljubljeni sin, ozir, brat

Gustav Grimm

po dolgi, mučni bolezni, previden s to- lažili sv. vere v 48. letu svoje dobe danes ob 12. uri popoldne mirno zaspal v Gospodu.

Truplo dragega pokojnika blago- slove dne 9. nov. ob 3. uri popoldne v hiši žalosti Rožna ul. 39 in nato pre- peljejo na pokopališče k Sv. Križu.

Globoko žalujoci ostali.

Ljubljana, 7. novembra 1911.

Ženitna ponudba.

Državni uradnik, srednje starosti in prijetne zunanosti z lepo prihodnostjo se želi poročiti z izobraženo gospodično iz boljše rodbine v starosti 24 do 30 let, ki ima nekaj premoženja.

Samo resne ponudbe, katerim naj se prida slika iz novejšega časa, ki se pa vrne, blagovolijo se poslati do 15. t. m. na upravnitvo „Slovenca“ pod šifro „Zvestoba do groba“.

Tajnost častna zadeva. 3347

3351

Prodajalka

išče službe za špecerijsko trgovino. — Nastop takoj. — Pismene ponudbe na upravo pod šifro „Prodajalka 3351“.

Malo posestvo

se išče, solidno zidana hiša, nekaj sad- nega vrta in travnika, čim možno kje na Dolenjskem, blizu železnice. Cena okolu 6000 kron, po okolnostih tudi nekaj več.

Nemško pisane ponudbe pod šifro „Rehač“ na upravo „Slovenca“. 3324

3345

Hiša

z gostilno in mesarijo je naprodaj v Spod. Gorjah ob deželi cesti proti Vint- garju, 10 minut od postaje Bled. Go- stilna je staroznana Kodrasova in se proda pod ugodnimi pogoji. Več pove »Hranilnica in posjilnica« v Gorjah.

Kupujte le vžigalice: „U korist obmejnim Slovincem“

Meteorologično poročilo.

Višina n. morjem 306,2 m, sred. zračni tlak 736,0 mm

Dan	Čas opa- zovanja	Stanje baro- metra v mm	Tempe- ratura po Celziju	Veljavi	Nebo	Podajina v 24 urah v mm
7	9. zveč.	741,8	6,8	sl. sever	oblačno	
8	7. zjut.	41,3	4,9	sl. jvzh.	*	1,8
	2. pop.	39,9	8,4	*	*	

Srednja včerašnja temp. 7,3° norm. 5,6°

2 nadstropna hiša se proda

na prometnem kraju v sredini mesta Idrije. V njej se nahaja že nad 30 let gostilna, pripravna pa je za vsako obrt, lepi prostori za manufakturno tr- govino, prostori za skladišče, prostorna vinska klet, tudi za vinskega trgovca na debelo.

Cena K 25.000.

Naslov se izve v upravnitvu. 3242

3344

Dober trgovec

z najmenj 30.000 K kapitala ima lepo bodočnost pri dobro vpeljanem stavbenem podjetju, pri katerem bi sam deloval kot **družabnik in komercialni vodja**. Ponudbe pod A. M. 55. na upravo lista.

Naznanilo preselitve.

Vsem častitim damam vljudno naznanjam, da sem preselila svoj

modni atelije

iz Pred škofije št. 21 v **Šelenburgovo ulico št. 6** (prej Mm. Stuzzi). Zahvaljujem se za dosedanja naročila ter upam tudi v bodoče cenjenim damam zadovoljiti s točno in vestno postrežbo.

Z najodličnejšim spoštovanjem se priporočam

Terezija Pogačnik.

3348

NIZOZEMSKA ŽIVLJENSKA ZAVAROVALNICA NA DUNAJU I., ASPERNPLATZ I, (v lastni palači) z zavarovanim kapitalom 380 milijonov, rezervami 113 mi- lijonov in najcenejimi tarifi sprejema trgovske izobražence kot vnanje uradnike in krajevne zastopnike pod izvrstnimi pogoji. Glavno zastopstvo za Stajersko in Kranjsko: Gradec I., Schmiedgasse 40. Glavni zastopnik za Kranjsko: **Ciril Globočnik, Ljubljana, Elizabetna cesta 4.**

Št. 3943 a

Razpis službe.

Sinj, dne 28. oktobra 1911.

Otvorja se razpis za mesto

redarstvenega komisarja

pri podpisani občini z mesečno plačo K 200 in eventualna priložnostna pristojbina. Stalno nameščenje s pravico do pokojnine v smislu zakona z dne 28. febr. 1899, p. z. l. št. 8 in 27/9 p. z. l. št. 32, sledi po posebnem dogovoru in pogojih. Prošnje naj se vložijo pri podpisani upravi do 30. novembra t. l.

Občinska uprava: Za načelnika: **Celmič**, svetovalec **Buljan**

IZPELJAVA vseh poslovnih transakcij. — Izdajanje čekov, nakaznic in **KREDITNIH PISEM** za vsa glavna in stranska mesta tu- in inozemstva.

C. KR. PRIVIL. BANČNA IN MENJALNIČNA DELNIŠKA DRUŽBA Akc. kapital: 40.000.000 kron. Rezervni zakladi: 17.000.000 kron. Osrednja menjalnica: **„MERCUR“ DUNAJ I., WOLLZEILE 1.** Podružnice: Baden, Češka Kamnica, Češka Lipa, Brno, Buchtov, Gablonz, N. Graslitz, Krakov, Litomerice, Moravski Zumberg, Mülling, Morava, Novi Jičín, Plzen, Praga, Liborne, Dunajsko Novomesto, Cvilava.

NAKUP IN PRODAJA vseh vrst rent, obligacij, državnih papirjev, akcij, prioritet, zastavnic, srečk i. t. d., i. t. d. Zavarovanje proti izgubi pri izrebanjih srečk in vredn. papirjev. Prospekte in cenike premij zastoj in franko.

! Ako še niste, pošljite naročnino! !

Važno za vinogradnike.

VINSKE SODE

več sto komadov, prav močne in zdrave, iz hrastovega lesa, od 400 do 800 litrov, se dobijo po prav nizkih cenah pri 2257

M. Rosner & Co. Ljubljana.

Važno za vinske trgovce.

Dama

ki hoče pospelevati kožno nego, ki hoče izgubiti pege, ter doseči nežno mehko kožo in belo polt, se umiva le z **Steckenperld** lilijno mlečno milo (znanaka **Steckenperld**) trdke **Bergmann & Co.** 7e-8 n ob Labi. Komad po 80 v se dobi v vsi lekarnah, drogerijah in trgovinah s parfumom i. t. d. 608

Sprejme se učenec

za specerijsko in železninsko stroko najraje iz okolice Novega mesta. Natančnejša pojasnila daje **Edvard Pirnat, Mestni trg št. 24, Ljubljana.** 3260 3-1

Dva skoraj nova (samo par mesecev rabljena) 3316 6
pisalna stroja „ADLER“

se prodasta po zelo nizki ceni. Pošlje se na zahtevo vzorec pisave. Jamstvo za funkcijo. Na ogled pri trdki **THE REX CO. Ljubljana Selenburgova ulica 7.**

Prodajalko

katera je zmožna voditi trgovino z mešanim blagom (filialko na Bledu) in ima kavejlo, se sprejme pri Otonu Homanu v Radovljici.

Obrtniški koledar

za leto 1912, izdal Jos. Hauptman, oficijal trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani. Koledar ima za obrtnike mnogo poučne vsebine. Cena 60 v., po pošti 70 v. Dobi se po vsi knjigarnah in pri izdajatelju.

Stalni krajevni agenti

zmožni nemščine se sprejmejo ali pa nastavijo s stalno plačo za prodajanje dovoljenih srečk v Avstro-Ogrski. Ponudbe pod **»Merkur«, Brno, Neugasse 20.**

Hiša za eno ali dve stranki z dvoriščem in lepim sadnim vrtom se ceno prodaja 3083
Potrebne kapitala 2600 K.
Natančnejše se izve Rožna dolina, Ljubljana cesta U. št. 154.

Plahte za vozove

pokrivala za komate in odeje, platno za jadra na meter najceneje pri **Štefanu Nagy, trgovina z železnino, Ljubljana, Vodnikov trg št. 5.** 2822

ŽIMA

morska trava, peresa za pohištvo kakor tudi vsi tozadevni predmeti se dobe pri **Štefanu Nagy, trgovina z železnino, Ljubljana Vodnikov trg, št. 5.** 2821

Štev. 5668.

Razglas.

C. kr. tobačna tovarna v Ljubljani razpisuje za

dobavo pohištva

na dan 24. novembra 1911 konkurenčno razpravo.

Ponudbe za to dobavo morajo se najkasneje do 10. ure omenjenega dne C. kr. tobačni tovarni vposlati.

Popolna vsebina razglaša, katera se tuuradno lahko vpogleda, nahaja se v uradni „Laibacher Zeitung“.

C. kr. tobačna tovarna v Ljubljani,
dne 2. novembra 1911.

3302 3-1

Modna in konfekcijska trgovina

M. Krištofič-Bučar

se je preselila v lastno hišo na Stari trg št. 9.

Priporoča zelo pomnoženo damsko in otročjo zimsko konfekcijo, po znano najnižji ceni, tudi po meri

Posebno krasne: kostume, plašče, pelerine, razne jopice, krila, domače halje in bluze in otročje oblekce.

Velika izbira perila in higijeničnih potrebščin za novorojenčke.

Pošilja na izbero tudi po pošti.

2993

Prodaja lesa in drv.

Pri podpisani upravi se prodaja v dobi sekanja 1911/12

na Opatovi gori okoli 1630 fm³ bukovega lesa in

4400 „ bukovih drv za posekanje,

v Krakovi 720 „ hrastovega lesa in

v Vrhju 170 „ jelovega lesa na mestu posekanja.

Pismene ponudbe naj se vložijo pri podpisani upravi, kjer se dobe tudi podrobna pojasnila, do 22. novembra 1911 ob 12. uri popoldne.

C. kr. gozdno in domensko oskrbnništvo

3341

Kostanjevica, Dolenjsko, dne 6. novembra 1911.

Priložnost za dober nakup!

Dobil sem pod polovično ceno veliko partijo dolgih krasnih raglanov za dame, katere tudi pod isto ceno prodam.

Komad od 40 K, stane samo 20 K

Ogromna zaloga izgotovljenih oblek, raglanov, površnikov ter zismkih sukenj za gospode in dečke.

©. Bernatovič, Ljubljana

Mestni trg 5.

3346

Finega špirta po tovarniški ceni.

M. Rosner & Co.

veležanljarna sadja, Ljubljana

priporoča v svoji lastni žganjarni kuhano 2258

Slivovko

Tropinovec

Brinjevec

Hruševac

Vinsko žganje

V zanesljivih kakovostih oddaja v množinah od 25 litrov naprej.

Fr. P. ZAJEC, Ljubljana, Stari trg št. 9.

Glavna zaloga plošč slovenskih, kakor tudi vseh drugih vrst. Cena od K 250 naprej. 1138

Gramofone

od K 250 naprej. Avtomatične gramofone, najboljše in najzanesljivejše vrste za gostilničarje dajem na mesečne obroke.

Igle za gramofon tisoč od K 1-80 naprej. — Zahtevajte cenike, pošiljam brezplačno.

Domača trdka

Modni salon

Marija Götzl

Židovska ulica št. 8

priporoča svojo bogato zalogo

damskih in otroških klobukov

— v najnovejših oblikah —

Cene brez konkurence!

3070

Domača trdka

Dobre vinske sode

iz hrastovega lesa, prav močne in nekatere skoraj nove

od 56—100 litrov

200—500 „

600—1000 „

preda po nizki ceni

Fran Cascio 2784 1

vinski trgovec

Lingerjeva ulica 1. za Skofljo

Priporoča se tudi najljepši vermouth po zelo ugodni ceni.

Lepo stanovanje

s štirimi (event. tremi) sobami se odda: Slovenski trg 8 (pred sodnijo) s 1. februarjem 1912. — Več pri hišniku.

3342

Dinamo stroji, elektr. motorji.

Naprave za elektr. razsvetljavo in prevajanje elektr. sile. Električni obrač vseh vrst. Ventilatorji. Turbo-

generatorji, elektr. železnice in lokomotive, žerjavi in dvigala. Obločnice in

žarnice vseh vrst. 1927

Elektrotehniška delniška družba

preje Kolben in dr. Praga-Vysočany

Vodne turbine vseh sestav,

[Francis, Pelton]. Točna, ceno in hitra popravila vseh elektr. strojev od drugih trdk.

Vse potrebe za inštaliranje. Odlitki iz Siemens-Martinovega jekla, ameriška kujna litina

iz lastnih velikih livaren in jeklaren. Za vele- in malo obrt.